

<https://dyrenesrett.com/>

DYRENES RETT - Org.nr. 919952776 - Tlf. 938 851 82 - Brufjordv. 614, 6942 Svortevik -
dyrenes.rost@gmail.com

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Torgarden

7485 Trondheim

01.10.2019

Høringsvar på forslag til ny forskrift om skadefelling, om dødt vilt og om bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark (viltforskriften) 2019/7911

Det er positivt at flere viltforskrifter samles i en forskrift, og at intensjonen blant annet er å harmonisere nytt regelverk med gjeldende lovverk. Det er likevel tydelig at viltforskriften ikke harmoniserer med naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven.

§ 1-1 i viltforskriften fremholder at viltet skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven, slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.

§ 1-3 i viltforskriften fremholder at all håndtering av dyr og annen aktivitet som skjer i medhold av denne forskriften skal utføres i samsvar med dyrevelferdsloven og matloven.

Til tross for disse innledende bestemmelsene bryter mange av punktene i viltforskriften med nettopp naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven. Liberalisering av den allerede liberale skadefellingsforskriften kommer samtidig som internasjonale miljørapporter varsler at det haster med å stoppe utryddelsen av jordas dyreliv, og at dette arbeidet må begynne nå, på alle nivåer, både lokalt og globalt.

Viltforskriften er sterkt preget av at næringsinteresser, jaktinteresser og den enkeltes ønske om å slippe ulempe med dyr veier langt tyngre enn artsvern og hensynet til dyrs egenverdi. Dyrs lidelser i fangenskap legges vekt på ved rehabilitering av vilt og ved hold av vilt som kjæledyr, men blir sett bort fra ved kommersielt oppdrett og hold av vilt i fangenskap for trening av jakthunder. Det er en gjennomgående inkonsekvens i viltforskriften, og annet lovverk har bare relevans der det ikke kommer i veien for næringsinteresser og særinteresser som tjener på å utnytte dyr.

Viltforskriften er tilpasset mennesker med lav toleranse for dyr, de som anser sine egne kortsiktige interesser for å være viktigere enn dyrs rett til liv og langsiktig vern av arter. Forskriften gir nærmest frislepp til dreping av dyr for ethvert formål som noen måtte føle seg berettiget til å ta liv for. Dette skjer i Norge samtidig som andre land prøver å begrense skadevirkningene på dyrelivet.

Innledende kommentar

Det internasjonale naturpanelet (IPBES) vedtok tidligere i år en omfattende tilstandsrapport om jordas natur og biomangfold:

https://www.nrk.no/natur/ny-rapport-om-natures-tilstand-far-fn-til-a-sla-alarm_-_vanvittig-skummelt-1.14538875

Rapporten fikk FN til å slå alarm. Den viser at tapet av naturmangfold akselererer og flere arter er truet av utryddelse nå enn noen gang i menneskets historie. Forskerne mener at tapet av natur er en like stor trussel mot verden som klimaendringene.

Ifølge rapporten er allerede 10 prosent av verdens plante- og dyrearter nærmest utryddet. I tillegg er rundt én million av åtte millioner dyre- og plantearter truet. Mange av dem risikerer å bli utryddet de nærmeste tiårene. Blant de menneskelige aktivitetene som blir trukket frem som spesielt skadelige er: Endringer i areal- og sjøbruk, menneskelig rovdrift på dyre- og plantearter som skogdrift, landbruk, jakt og fiske, klimaendringer, forurensning og spredning av invaderende/fremmede arter.

Studien "Accelerated modern human-induced species losses: Entering the sixth mass extinction," kommer også med sterke advarsler:

<https://www.abcnyheter.no/nyheter/verden/2018/05/26/195399600/banebrytende-studie-menneskeh-eten-har-odelagt-83-prosent-av-alt-liv>

Har pekes det på at menneskeheten har forårsaket tapet av 83 prosent av alle ville pattedyr, samt halvparten av alt planteliv, samtidig som husdyr avlet opp av mennesker eksisterer i voldsomme mengder. Studien avdekker at oppdrettsfjærfe nå utgjør 70 prosent av alle fugler på planeten, hvor kun 30 prosent er ville fugler. Bildet er enda dystre for pattedyr. 60 prosent av alle pattedyr på jorda er husdyr. 36 prosent er mennesker og kun 4 prosent er ville dyr.

Den største årsaken til tap av artsmangfold er habitatødeleggelse. Jakt er den nest største årsaken. Det anslås at antallet dyr på jorda kan ha blitt redusert med opptil 50 prosent i løpet av noen tiår. Svært mange arter som ennå ikke er utrydningstruet er i rask tilbakegang. Reduksjonen i antall arter omtales som en "biologisk tilintetgjørelse".

I forhold til fugler viser rapporter samme mønster. Så mange som 13 prosent av fugleartene i verden er utrydningstruet – til sammen 1469 arter. Ytterligere 1000 arter kan nærme seg å være truet.

En ny rapport avdekker omfattende fugledød:

https://www.nrk.no/urix/ny-rapport-avdekker-omfattende-fugledod-1.14710846?fbclid=IwAR3ukO83zXq7qRMwj6a9KJ2-yOajD8W3L6H_U5RY2U86JiEeQYK8mNmsf8U

I USA og Canada har tallet på fugler falt med 29 prosent siden 1970, et samlet tap på 2,9 milliarder fugler. Forskere minner om at det haster med tiltak for å sikre planetens dyr og mennesker.

Den samme utviklingen sees i Europa, der 421 millioner hekkefugler er forsvunnet:

https://www.nrk.no/nordland/nof-slar-alarm_-421-millioner-fugler-borte-pa-30-ar-1.13206560

Rundt én prosent av fuglene forsvinner i Europa hvert eneste år. Kjente og kjære arter som stær, gråspurv og sanglerke er blant artene som er berørt.

Det nye i rapporten er at det ikke bare er sjeldne arter som er truet, men at menneskelig påvirkning også rammer de mest tallrike og kjente artene. 90 prosent av tilbakegangen er hos arter som tidligere har vært tallrike og utbredt. Det største tapet er i de vanlige fugleartene, som for eksempel spurver, troster og finker, som Miljødirektoratet vil gi folk adgang til å felle på egen beslutning.

I Norge er 2355 arter oppført på Norsk rødliste som truet. For Norge (unntatt Svalbard) er i alt 24 av 73 vurderte pattedyr og 82 av 232 vurderte fuglearter rødlistet.

Norske miljømyndigheter bør ta innover seg det som resten av verden er i ferd med å få opp øynene for - at vi står overfor en global naturkrise som krever endret tankegang og handlingsmønster. I en slik situasjon kan ikke Norge forenkle adgangen til å ta livet av naturens dyr.

Viltforskriften bryter med naturmangfoldloven § 9. (føre-var-prinsippet):

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Kommentarer til viltforskriften

Kapittel 2 Innfangning av vilt

§ 2-8 Innfangning av vilt for overføring til viltoppdrett

Kommentar:

Miljødirektoratet begrunner forbudet mot hold av vilt som kjæledyr eller hobbydyr i høringsnotet med at: "Vilte dyr vil lett lide i fangenskap, og kan utgjøre en risiko for naturmangfoldet ved rømming."

Vilte dyr vil ikke lide mindre i fangenskap når formålet er viltoppdrett. Det bør være et generelt forbud mot innfangning av vilte dyr, uansett formål. Viltoppdrett driver utveksling av dyr som er født i fangenskap. Det bør ikke i tillegg være adgang til å fange inn vilte dyr. Her legges det til rette for næringsinteresser uten hensyn til lidelsene for dyrene ved å bli tatt ut av sitt rette element og satt i fangenskap. Det må være konsekvens i lovverket. All innfangning og hold av vilte dyr bør være forbudt.

§ 2-10 Innfangning av vilt for rehabilitering

Kommentar:

Omsorg for dyr bør oppmuntres, ikke problematiseres. Norge ligger langt etter mange andre land når det gjelder rehabilitering av ville dyr. Ofte skades dyrene som følge av menneskelig aktivitet, som påkjørsler, fiskekroker og oljesøl. Krav om at rehabilitering bare kan skje etter tillatelse fra kommunen i samråd med Mattilsynet kan føre til at avliving blir førstevalg. I stedet for å kreve tillatelse til rehabilitering bør det være rapporteringsplikt, slik at Mattilsynet har mulighet til å kontrollere forholdene og kan pålegge avliving dersom rehabilitering ikke anses som dyrevelferdsmessig forsvarlig.

Kapittel 3 Skadefelling og annet uttak av vilt

§ 3-1 Krav om hjemmel for uttak

Kommentar:

Her bør det presiseres at uttak av vilt skal følge dyrevelferdsloven og naturmangfoldloven, eller vedtak fattet med hjemmel i lov.

§ 3-3 Vilkår for skadefelling

Kommentar:

Vilkårene for skadefelling bør være strenge, og fokuset bør være på forebygging, ikke bekjemping.

Forslag til endret ordlyd:

Den som har beslutningsmyndighet etter §§ 3-4 til 3-6 kan etter søknad gi tillatelse til uttak for å stanse eller avverge skade når;

a) skadeforebyggende tiltak er forsøkt, og alle tiltak som kan ha en forebyggende effekt og virke konfliktdepnende ikke har ført frem. Skadefelling skal være siste utvei når alt annet er forsøkt.

d) uttaket ikke fungerer som bestandsregulerende tiltak.

Formuleringen "uttaket ikke truer bestandens overlevelse" åpner for utstrakt skadefelling som kan få preg av jakt. Det skal svært mye skadefelling til for enkelte arter før det truer bestandens overlevelse. Yngletidsfredningen er hovedprinsippet i viltloven, og skadefelling representerer et unntak. Det må være strenge vilkår og skadefelling må ikke benyttes som bestandsregulerende tiltak.

Det er svært viktig at viltforskriften angir skadetype og skadenivå. Dette kan ikke overlates til den enkeltes skjønn, slik at dyr avlives for enhver ulempe.

Det er også svært viktig å minne om at yngletridsfredning er hovedprinsippet i viltloven og også er hjemlet i dyrevelferdsloven og naturmangfoldloven. Skadefelling representerer et unntak fra fredningsbestemmelsene og må tolkes og praktiseres restriktivt og være siste utvei når andre tiltak er forsøkt.

Det må settes som vilkår at foreldredyr ikke skytes fra avkom. Dette vil være i strid med annet lovverk.

§ 3-4 Skadefelling etter skadelidtes egen beslutning

Kommentar:

Dette avsnittet bør i sin helhet fjernes. Felling av 27 arter på egen beslutning for å stanse eller avverge vesentlig skade på alle typer eiendom, innebærer at disse artene mister sin yngletidsfredning. Norge på sin side vil miste troverdighet som miljønasjon. Få andre land har et fellingsregime som åpner for nærmest fritt uttak av en lang rekke dyrearter i yngletiden ut fra folks subjektive oppfatning av "vesentlig skade".

Formuleringen "skade av vesentlig økonomisk betydning" bør fortsatt gjelde - dette vil begrense spekteret av skadefelling, mens "vesentlig skade" er et tøyelig begrep som omtrent ikke setter begrensninger.

Ved å utvide skadelidtes mulighet til å drive skadefelling på alle typer eiendom, hjemler det skadefelling ved bl.a. fugleavføring på plener, altaner, biler, båter og kaianlegg, fuglelyder grytidlig om morgenen, grevlinger som graver i plenen (selv om de gjør nytte for seg ved å spise oldenborrer som skader plenen og brunskogsnegler), rever som tar høner eller familiedyr fordi de er for dårlig beskyttet, rever og deres unger i hiet fordi et lam forsvinner fra beite, og andre skader som kan oppfattes som "vesentlige". Gjess som tiltrekkes av plener som anlegges i sjøkanten i hytteområder kan skytes sammen med sine unger, eller de kan skytes fra sine unger - det er ingen krav om å ta hensyn verken til yngletid eller etterlatte unger.

Viltforskriften har ingen definisjon av skadetype eller skadenivå - det er overlatt til den enkelte å vurdere ut fra sin toleranseterskel. For noen er etseskader på bilen som følge av måkeskit og "tilgrising" av båtpresenning eller kai "vesentlig skade", andre føler seg vesentlig plaget bare av å ha måker i nærheten.

Bestemmelsen om felling på egen beslutning i yngletiden strider mot hovedprinsippet i viltloven og med følgende lovbestemmelser:

Naturmangfoldloven:

15. (forvaltningsprinsipp)

Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Likeledes skal unødig jaging av viltlevende dyr unngås.

Dyrevelferdsloven:

§ 3. Generelt om behandling av dyr

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

§ 14. Særskilte forbud

Det er forbudt å

b) hensette dyr i hjelpeløs tilstand.

I den gjeldende skadefellingsforskriften er ynglefredningsprinsippet til en viss grad vektlagt.

"Skadefelling er det vesentligste unntaket fra prinsippet om yngletidsfredning. Det er derfor uunngåelig at en som ledd i en skadefelling kan komme til å felle et mordyr på et tidspunkt da avkommet er fullstendig avhengig av moren for sin videre eksistens. I tillegg til alminnelig dyrevernhensyn, fastsetter ovennevnte bestemmelse en plikt til å forsøke å avlive avkommet der dette er mulig."

Dyrevelferdsloven og naturmangfoldloven setter klare begrensninger for hva som er tillatt å gjøre mot dyr. Felles mordyr slik at avkommet etterlates hjelpeøst vil det være i strid med annet lovverk som viltforskriften skal harmoniseres med. Yngletidsfredning er hovedprinsippet i viltloven, alt unntak fra dette må praktiseres restriktivt.

Formuleringen i gjeldende forskrift: "Avlives et mordyr i yngletid, bør avkommet av dyrevernmessige hensyn om mulig avlives", er altfor vag. Foreldre dyr skal ikke skytes fra avkommet. Formuleringen "bør" og "om mulig" bør estattes med en tydelig plikt til å sørge for at avkommet ikke etterlates hjelpeøst. Plikten til å unngå å påføre dyr lidelser må være tydelig.

Flere av artene som er oppført på lista er i tilbakegang i Europa. Det gjelder blant annet meiser, finker og gråspurv. Det fremkommer i høringsnotatet at begrunnelsen for at disse artene kan felles på egen beslutning er at enkeltindivider kan forville seg inn i bygninger hvor de kan utgjøre en smitterisiko.

Når skadepotensialet er så ubetydelig kan det enkelt settes begrensninger i forskriften (ikke bare i veilderer som mange ikke vil slå opp) og spesifiseres at skadefelling kun gjelder i slike situasjoner. Det er ikke for mye detaljstyring, det bør være en selvfølge. Et eget avsnitt om hvilken skadetype som gir grunnlag for skadefelling av disse artene kan forhindre at småfugler blir definert som "skadedyr", med den reduserte status og det misbruk det kan føre til, blant annet i form av blinkskyting eller at de skytes for sin kvitring i lyse somnernetter.

Det er vanskelig å se hva som er skadepotensialet for gråmåke og svartbak. Begge artene er i tilbakegang og er derfor tatt ut av jaktidslista. I 2006 ble bestanden av gråmåke estimert til 233 000 par. I 2014 var den estimerte bestanden kun 72 000 par. Bestanden er redusert med 30 % i Nordsjøen og Skagerak, og med 72 % i Barentshavet i perioden 1988-2013. I Sverige er arten rødlistet som sårbar.

Utviklingen går i samme retning for svartbak. Bestanden har vært nedadgående i Skagerak og i Barentshavet. Den totale bestanden er estimert til 43 000 par. Estimert for 1990 – 2002 låg på 50 000-100 000 par i Norge. Arten er norsk ansvarsart, da Norge har 35-40 % av den europeiske bestanden.

Tillatelse til felling på egen beslutning av gråmåke og svartbak kan føre til at også andre måkearter felles, da artene lett kan forveksles når de er i lufta. Folk kan også se denne forvekslingen som en mulighet til å ta livet av andre måkearter som de ikke ønsker i sin nærhet. Totalfreda arter bør ikke kunne felles etter egen beslutning, men bør være søknadsppliktige. Dette er arter som kan få endret bestandssituasjon i nær fremtid, og skjer skadefellingen på egen beslutning vil bestandene fortsette å bli desimert uten at forvaltningen kan stoppe det.

Skadepotensialet til kanadagås og stripegås er at de kan gjøre fra seg på badestrender og andre steder der folk oppholder seg. Det er ingen dokumentert helserisiko med gjess. Studier fra utlandet viser at det ikke finnes noen kjente tilfeller av overføring av smitte til mennesker på grunn av gåseavføring. At en art er innført for å bli jaktet på rettferdiggjør ikke at den fratras yngletidsfredningen.

Folkehelseinstituttet har ikke registrert noen tilfeller av salmonellautbrudd som skyldes fugleavføring i en periode på 35 år, fra 1982-2017.

<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/sykdommer-a-a/salmonellose---veileder-for-helsepe/>

Fagmiljøene i utlandet har ingen dokumentasjon på helserisiko som følge av gjess. Sitater:

Management of the Canada goose in the Town of Greenwich, CT. Conservation Commission, 1999:

"Examination of goose droppings showed only expected bacteria in normal concentrations. To date, state pathologists know of no cases where human illness can be ascribed to goose droppings."

Greenwich Time – May 8, 2005

"Goose droppings actually pose no risk of infection, said Tome Baptist, executive director of Audubon Connecticut. No Scientific study has ever linked goose droppings with infection in human beings, Baptist said."

<http://www.canadageesenewjersey.com/Health%20Quotes/Health%20Quotes.htm>

Skadefelling av gjess som følge av "tilgrising" av rekreasjonsområder kan ikke begrunnes i smittefare. Fokuset bør være på forhåndsregler som normal håndhygiene. I en tid der menneskene fjerner seg stadig mer fra naturen er det viktig å ikke problematisere naturen og skape en innbilt frykt for ville dyr. Vi må ikke glemme at dyrene må tåle at menneskene innvaderer og forsøper deres leveområder og streber dem etter livet. Vi må til gjengjeld kunne tåle dyrenes naturlige og harmløse adferd, som for mange mennesker er en glede og berikelse.

Det finnes ikke viltlevende kaniner i Norge, bare forvilla kaniner som følge av dumping av familiedyr. Det må være mulig å finne gode løsninger i samarbeid med Dyrebeskyttelsen i stedet for å åpne for å skyte kaniner i hager og andre steder der de søker til folk. Det er som å tillate skyting av forvilla katter.

Det bør ikke åpnes for hijakt på rev og andre arter på egen beslutning. Det er viktig at en jaktform som innebærer så mye lidelse for viltet som hijakt og som går ut på å drepe familiegrupper av dyr ikke overlates til den enkeltes beslutning. Det vil lett kunne føre til misbruk slik at hijakt blir en ny sport, i verste fall med hunder som trenes på vilt i fangenskap.

Det bør presiseres i viltforskriften at dyrs naturlige predasjon ikke gir grunnlag for skadefelling. Dyr må kunne tillates å livnære seg og være en del av naturens samspill uten å bli drept som "skadegjørere".

Intoleransen mot dyrelivet øker i takt med at vi mister dyreliv. Folk vil ha hytter og fritidsboliger i naturen, men mange vil ikke ha dyrelivet som følger med. Viltforskriften bygger opp om slike holdninger og fremmer et antroposentrisk natursyn.

Rapporteringsplikt til kommunen vil gi en viss oversikt over omfanget av skadefelling og begrunnelsene for dette, og kan bidra til bedre rådgiving i forhold til forebyggende tiltak. Det er også viktig med rapportering med tanke på at flere av artene er i tilbakegang og kan få forverret status. Rapporteringsplikt vil ikke innebære mye ekstraarbeid for kommunene. Men hele dette avsnittet bør falle bort - det er uforenlig med annet lovverk og er en tragedie for artene det gjelder.

§ 3-5 Skadefelling etter beslutning fra kommunen

Kommentar:

Felling av knoppsvane og kanadagås fordi de "hindrer ferdsel", viser hvor lav toleransen er for dyrs eksistens. Bare dyr hindrer menneskene i å kjøre med sine båter og vannscootere overalt der det passer dem, skal fuglene skytes, og det vil være mest aktuelt i hekketiden når folk benytter fuglenes habitat til rekreasjonsområder. Det bør i stedet oppfordres til respekt for det stedege dyrelivet og toleranse og forståelse for at dyrene på lik linje med mennesker må tillates liv og livsrom. Vi har ikke førsterett på naturen, den er ikke vår tumleplass, den er først og fremst dyrenes hjem, det stedet hvor de har sine reir og unger som de må få lov til å beskytte, og vi må lære oss å ta mer hensyn. Viltforskriften bygger opp om det motsatte - mindre hensyn og toleranse og mer dreping av alt som er i veien for vår utfoldelse og ferdsel, alt som hypotetisk sett kan utgjøre en smitterisiko, alt som kan forville seg inn i våre bygninger og alt som er til den minste ulempe for mennesker. Det er en foreldet tankegang som sitter igjen i forvaltningen og i et mindretall i befolkningen, som nå skal gis fri utfoldelse.

Beslutningsmyndighet for knoppsvane bør flyttes tilbake til fylkesmannen. Det samme gjelder rødlista hare. En må ellers spørre hvilken skade arter som ekorn og stjør gjør, annet enn den "skade" alle dyr tydeligvis utgjør for en del mennesker bare ved å være til.

§ 3-6 Skadefelling etter beslutning fra fylkesmannen

Kommentar:

Punkt c) - "de artene som ikke er nevnt i §§ 3-4 eller 3-5" - må oppfattes som alle øvrige arter enn de som er nevnt ellers i kapittelet om skadefelling. Det bør presiseres hvilke arter det gjelder, dersom det ikke er meningen at hele faunaen skal befinne seg på skadefellingslisten.

Skadefelling for å avverge "vesentlige helseplager som følge av støy fra vilt", bør utgå. Vi lever i et miljø preget av motorisert støy fra mennesker som for mange oppleves som svært belastende, men som man er nødt til å finne seg i. Naturens lyder er på et helt annet nivå og noe som mennesker har levd fint med gjennom alle tider, men som nå defineres som "støy". Denne bestemmelsen åpner for felling av arter som fiskemåke og hettemåke i hekketida. Hva som er vesentlig helseplage vil også være gjenstand for skjønnsmessig vurdering. Alle som opplever å få nattesøvnen forstyrret av måker kan nok hevde at dette er et helseproblem. Det legger opp til en ny begrunnelse for skadefelling av rødlista arter. Denne bestemmelsen bør falle bort, den vil også pålegge fylkesmannen en unødig arbeidsmengde.

§ 3-9 Forbud mot lokking ved skadefelling

§ 3-10 Forbud mot salg av retten til skadefelling

Kommentar:

Disse to bestemmelsene er viktige å beholde for å unngå at fugler lokkes fra områder der de normalt skal tillates å få leve i fred i hekketiden, og at skadefelling motiveres ut fra ønsket om å selge jakt eller skaffe seg viltkjøtt.

Kapittel 4 Hold av vilt i fangenskap

§ 4-5 Viltoppdrett uten særskilt tillatelse

Kommentar:

Hold av vilt i fangenskap uten særskilt tillatelse står i skarp kontrast til forbudet mot å holde vilt som kjæledyr eller hobbydyr og restriksjonene på å rehabilitere vilt. Det bør være konsekvens i lovverket.

§ 4- 9 Trening av hund på vilt i fangenskap

Kommentar:

Regjeringen har vedtatt pelsdyrforbud i Norge fra 01.02.2025. Ett av de grunnleggende problemstillingene er at "pelsdyr holdes i nettingbur som gir innskrenket bevegelsesfrihet og liten mulighet for å utøve normal atferd, herunder sysselsetting og sosial atferd." Hold av ville dyr i bur under tilsvarende forhold som i pelsdyrfarmer, bare i en mye mer belastende situasjon, vil være i strid med pelsdyrforbudet og med dyrevelferdsloven.

§ 3. Generelt:

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

§ 23. Dyrs levemiljø:

Dyreholder skal sikre at dyr holdes i miljø som gir god velferd ut fra artstypiske og individuelle behov, herunder gi mulighet for stimulerende aktiviteter, bevegelse, hvile og annen naturlig atferd. Dyrs levemiljø skal fremme god helse og bidra til trygghet og trivsel.

Dyr er tilkjent egenverdi etter dyrevelferdsloven. De kan ikke utsettes for innesperring, påkjenninger og lidelser gjennom hele livet for at jegere skal gis mulighet til å trene jakthunder til å ta livet av andre dyr og deres unger i naturen. Hijakt drives først og fremst for å ta livet av friske mordyr og deres avkom, ikke først og fremst skabbrev og skadeskutte dyr.

Mattilsynet konkluderer i en rapport med at "hitrening med hund er ikke dyrevelferdsmessig forsvarlig, og at all hold av rev utenom pelsproduksjon ikke er i tråd med dyrevelferdsregelverket". Mattilsynet mener reven blir utsatt for unødige påkjenninger, og at revens velferd er viktigere enn behovet for å trene hunder.

En sak på NRK beskriver situasjonen for rever som utnyttes som treningsobjekt for jakthunder og de usle levekårene de tilbys:

<https://www.nrk.no/ostfold/xl/reven-ingrid-brukes-i-hitrening-1.13217547>

Går dette forslaget gjennom er det ikke bare rev og mink fra oppdrett som vil fortsette å lide i bur etter at pelsdyrforbudet er trådt i kraft. Det åpnes for at også andre arter kan utnyttes, med henvisning til forskrift om fremmede organismer, og det er ikke satt tak på antall dyr som kan holdes i fangenskap. Det er mange organisasjoner og foreninger og underavdelinger av disse som vil kunne ha sine egne ville dyr i bur i bakgårder eller i treningsleire. Dette legger grunnlag for en ny industri og handel med dyr, med store lidelser for dyrene og der Mattilsynet belastes med en ny type risikodyrehold som vil stjele ressurser fra annet dyrehold, som de allerede i dag mangler nok ressurser til å følge opp.

Fagmiljøene og flertallet i befolkningen er i mot innsperming av ville dyr i bur. Stortinget og regjeringen har vedtatt at pelsdyrhold skal avvikles fordi det er ikke forenlig med dyrevelferdsloven. Det må ikke lages smutthull i loven som gjør at hold av vilt i bur fortsetter, bare i en enda mer uetisk og kontroversiell form.

Denne bestemmelsen bør utgå - det er et sterkt krav i befolkningen og det vil aldri bli aksept for et slikt dyrplageri i Norge.

Kapittel 6 Utsetting av vilt i naturen

§ 6-4 Vilt som har blitt tamt eller uskikket til å overleve i naturen

Kommentar:

I tilfeller der ville dyr er uskikket til å overleve i naturen bør de kunne overføres til dyrepark. Det bør ikke være egne strenge regler for vilt som er blitt tamt, slik at dyrene automatisk avlives dersom de ikke kan overleve i naturen.

§ 6-2 Utsetting av oppdrettet vilt

Kommentar:

Utsetting av vilt for jaktformål er uetisk og bør opphøre. Denne praksisen utsetter dyr for lidelser både under oppdrett, trening og jakt og gjennom vinteren, som mange av de oppdretta fuglene ikke har forutsetning for å overleve. Fuglene tjener kun som objekter for menneskers fornøyelse og mange går deretter til grunne. Dette er ikke forenlig med dyrevelferdsloven.

Avsluttende kommentar

Vilforskriften er lagt opp til å være brukervennlig og gi økt gevinst for privatpersoner og ansatte i forvaltningen. Dyrene er glemt. Deres egenverdi er ikke nevnt noe sted i forskriften, og dyrevelferdsloven blir oversett der den ikke passer inn - som er i alle forhold der mennesker har nytte av å ta livet av dyr, fange dem inn og holde dem i fangenskap.

Viltforskriften er i utakt med annet lovverk og med vår tids høye fokus på dyrelferd og miljøvern. Den strekker strikken langt i farlig retning - mot mer intoleranse mot naturen og mer dreping av dyr, og dermed fremskynding av en prosess med utryddelse av arter som vi i stedet må snu. FNs naturpanel viser

til at verdier og målsetninger må endres for å snu kursen, og noe av det verden trenger er nye miljølover og kapasitet til å håndheve dem. Vi trenger en ny viltforskrift, men vi trenger en viltforskrift som er på naturens og dyrenes premisser, ikke en som er laget for mennesker med lav toleranse for dyr og som ønsker å utnytte dem for egen vinning. Vi klarer aldri å redde jordas dyreliv med slike holdninger.

Vennlig hilsen

Jenny Rolness

Dyrenes Rett